

**SN. GENEL MÜDÜR VE SN. SERMAYE PİYASALARI
YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE,**

**Genel Mektup : 226
(Bilgi İşlem Merkezi)**

İstanbul, 22/07/1999

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

KONU:

Bilindiği üzere, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de 2000 yılı uyum çalışmaları sürdürülmektedir. Türkiye bankacılık ve finans sektörünün uyumlu hale gelmesi için çalışmalarını yürüten kuruluşlardan biri olan Bankamız, Aracı Kuruluşlara verilen finansal hizmetler kapsamındaki ürünleri kendi istemci bilgisayarlarında kullanabilmelerine olanak sağlayan yazılımlarını tamamlamış bulunmaktadır.

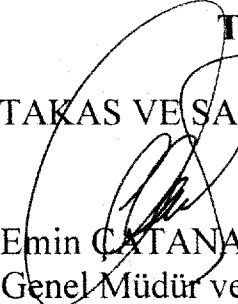
Ancak; Bankamız, Aracı Kuruluşların Bankamız finansal ürünlerinden bağımsız olarak kullandıkları ve Bankamız dışındaki yazılım kuruluşlarından temin ettikleri ve/veya kendi geliştirdikleri yazılımlar ve durumları hakkında bilgi sahibi değildir.

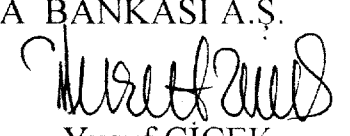
Bu nedenle; yürütülen bu çalışmalar kapsamında sizleri hem bilgilendirmek hem de sizlerden bilgi alarak oluşabilecek aksamaları önlemek amacıyla ekte belirtilen dökümanlar tarafınıza gönderilmektedir.

Bu çalışmalarımızın sağlıklı bir şekilde devamı için ekte bulunan anket formlarının (Ek 2, Ek 3, Ek 4) 1 Ağustos 1999 tarihine kadar açık ve net yanıtlar verilecek şekilde eksiksiz olarak doldurulup Bankamıza ulaştırılması gerekmektedir.

Konu ile ilgili bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İMKB
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Emin ÇATANA
Genel Müdür ve
Yönetim Kurulu Üyesi

Yusuf ÇİÇEK
Genel Müdür Yrd.

- Ek 1 : 2000 yılı Problemi tanımı ve Takasbank’ın 2000 yılı ile ilgili son durumu
Ek 2 : 2000 yılı tarih uyumsuzluğu değerlendirme anketi
Ek 3 : Donanım Envanteri anketi
Ek 4 : Yazılım Envanteri anketi

EK 1 : 2000 Yılı Problemi Nedir ?

Tanım

Bilgisayarlardan ve yeni teknolojilerden faydalanan her kuruluş 2000 Yılı problemi ile yüzyüze kalabilecektir. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan sistemlerde tarihle ilgili bilgiler tutulurken, yılın 4 rakam yerine 2 rakamla (son iki rakamı kullanılarak) gösterilmesi sebebiyle, 2000 yılında oluşabilecek hatalar 2000 yılı problemi olarak bilinmektedir. Programcılar genel olarak bilgisayarlar hızla işlem yapabilmek ve yer tasarrufu sağlayabilmek için yılı dört yerine iki haneli (1998 yerine 98) olarak kullanmışlardır. Bu şekildeki bir ifade ile 2000 yılı, 00 şeklinde yazılacağından, tarihle ilgili hesaplamalarda 2000 yılı 1900 olarak değerlendirilecektir.

Örneğin, 1997 yılında başlayıp 2002 yılında bitecek olan 5 yıllık bir bütçe planı ile ilgili hesaplama yapılırken iki rakamlı yıl ifadesi 02 alınacağından 02-97= -95 gibi yanlış sonuç verecektir. Ayrıca tarihle ilgili özel kodlamalarda ay, gün ve yıl belirtilmelerinin 00 veya 99 gibi rakamlarla gösterilmesi de 2000 yılı gelmeden karşılaşılabilecek hatalara sebep olmaktadır. 2000 yılı aynı zamanda bir artık yıl olma özelliğini de taşımaktadır.

Etkilenecek Alanlar

Hata çok basit gibi görünmekle birlikte; telefon ve faks gibi haberleşme sistemlerinden, kredi kartlarına, hastanelerdeki tıbbi cihazlardan, hava trafik kontrol sistemlerine ve trafik ışıklarının çalışmasına kadar günlük hayatımızı her alanı etkileyecek bir boyuta ulaşabilir. Problem sadece ana bilgisayar sistemleri kullanan büyük kuruluşlarda sınırlı kalmayıp, hemen hemen her kuruluşa ve tüm ulusal altyapıya kadar uzanabilir.

Sistemlerde iki haneli tarih kullanılması, yıl ile ilgili hesaplama, karşılaştırma, sıralama ve yüzyıl dönümünden önce ve sonraki bilgilerin bir dosyadan başka dosyaya ya da bir sistemden başka sisteme aktarılma işlemleri sırasında hatalara sebep olabilir. İki haneli yıl gösterimi genellikle eski sistemlerde görülmekle birlikte yeni olan sistemlerde de bulunmaktadır. 2000 Yılı problemi sadece bilgisayar programlarında değil, içine elektronik kontrol sistemleri yerleştirilmiş olan bilgisayar donanımlarında, güvenlik, savunma, üretim, iletişim ağı, elektrik, gaz, su vb. hizmet sunan sistemlerde de görülebilir.

2000 Yılı problemi yeni teknolojilerin kullanılmasına bağlı olarak ekonomik, mali ve sosyal sistemleri etkileyecektir. Kurumlar, kendilerinin bir problemi olmasa bile, problemi olan başka kuruluşlarla ilişkileri olması sebebiyle yakından etkileneceklerdir.

Çözüm

Problem çözümsüz değildir. Yapılacak iş çözüm yollarını bilip, en uygun olanını seçerek gerekli çalışmaları yapmaktır. Yaygın olarak kullanılan çözüm yollarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

Düzeltilmek: Mevcut programların hatasını giderip, test ederek mevcut sistemler üzerinde kullanmak.

Sistemi Değiştirmek: Uygulamayı daha yeni teknolojiyi kullanan platforma kaydırmak.

Uygulamayı Değiştirmek: Eski uygulamayı atıp yeni bir uygulama geliştirmek veya almak.

Yeniden Yazmak: Yeni bir uygulama yazmak.

Dışarıdan Çözüm Almak: Başka bir firmadan hatalı sistem için tam bir çözüm istemek.

2000 Yılından Etkilenebilecek Sistemler

Bilgisayar Sistemleri

Donanım

- Ana Bilgisayarlar
- Sunucular (Servers)
- Mini Bilgisayarlar
- PC / Diz Üstü Bilgisayarlar
- Ağ Denetleyicileri
- Ağ Yönlendiricileri
- Dağıtıcılar
- Modemler
- Yazıcılar
- Tarayıcılar
- Disk / Teyp

Gömülü Çip Bulunduran (Embedded) Sistemler

Bina Sistemleri

- Isıtma, Soğutma Ve Havalandırma Cihazları
- Güvenlik Sistemleri
- Hırsız Alarmları
- Kapı Kilitleri
- Kasalar
- Yangın Kontrol Sistemleri Ve Yangın Alarmları
- Bina Yönetim Sistemleri
- Elektrik, Gaz, Su Dağıtım Sistemleri
- Asansörler Ve Yürüyen Merdivenler
- Anahtarlama Veya Şifre Sistemleri
- Yedek Jeneratörler

Yazılım

- İşletim Sistemleri
- Bilgisayar Programlama Dilleri Ve Derleyicileri
- Ağ İşletim Sistemleri
- Veri Tabanı Yönetim Sistemleri
- Elektronik Satış Noktası (POS)
- Belgeler (Kelime İşlemciler)
- Elektronik Hesap Tabloları

Bilgisayar Uygulamaları

- Bankacılık Uygulamaları
- Bütçe Takibi
- Muhasebe
- Satış Sipariş Sistemleri
- Alış Sipariş Sistemleri
- Personel Takip Ve Bordro Sistemleri
- Stok Kontrolü
- Üretim Sistemi
- Bakım Yönetimi
- Müşteri Takibi
- Yönetim Bilgi Sistemleri
- Karar Destek Sistemleri
- Ulaştırma Yönetim Sistemleri
- Elektronik Bilgi Transferi
- Otomatik Para Çekme Makineleri
- Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) Faaliyeti
- Hava Trafik Kontrol Sistemleri
- Kara Trafik Işıklandırma Sistemleri
- Demiryolu Ve Deniz Ulaşım Sinyalizasyon Sistemleri

- Kesintisiz Güç Kaynakları
- Faks Ve Fotokopi Makineleri
- Tele Sekreterler Ve Sesli Mesaj Sistemleri
- Işıklandırma Sistemleri
- Kahve Makineleri
- Kameralar

Otomatik Kontrollü Sistemler

- Otomatik Üretim Hatları
- Robotlar
- CAD/CAM Sistemleri
- Petrol Rafinerileri, Akaryakıt Pompaları
- Elektrik Santralleri
- Giriş/Çıkış Zaman Belirleme Sistemleri
- Su Arıtma Sistemleri
- Programlanabilir Kontrol Birimleri
- Emisyon Kontrol Ve İzleme Sistemleri
- Laboratuvar Araçları
- Sağlık Cihazları (Röntgen, Diyaliz Vb.)
- Otomatik Para Çekme Ve Satış Noktası Makineleri (ATM, POS)
- Uçaklar, Sayısal Kontrollü Otomobiller

İletişim Sistemleri

- Uydu Haberleşme Sistemleri
- Telefon Sistemleri
- Telsizler
- Cep Telefonları
- Otomatik Santraller
- Kablolu Televizyon Sistemleri
- E-Posta

Takasbank Olarak Yapılanlar ve Şu Anki Durumumuz

Bankamızda 2000 yılı uyumluluk çalışmaları 1997 yılının sonundan itibaren başlatılmıştır. Bu çalışmaları yürütmek için bir proje grubu kurulmuştur. Bu proje grubunda BIM'den sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve bankanın çeşitli birimlerindeki yöneticiler bulunmaktadır. 2000 yılı proje grubu, faaliyetleri hakkında banka üst yönetimini periyodik olarak bilgilendirmekte ve Bankamız Yönetim Kurulu'na bilgi verilmektedir.

1997 yılından bu yana Takasbank'ta gerçekleştirilen tüm uygulamalar 2000 yılı uyumlu olarak geliştirilmektedir. Bankamız 1998 yılında başlattığı altyapı yenileme projesi sayesinde bütün teknolojik donanımlarını tamamen yenilemiştir. Dolayısıyla 2000 yılı uyumlu donanım ve yazılımlara sahiptir. Takasbank 2000 yılı projesi kapsamında, tüm teknolojik altyapının mikroişlemci destekli sistemler dahil olmak üzere envanteri çıkartılmıştır.

Projenin belirli aşamaları aşağıda başlıkları ve tarihleri ile belirtilmektedir.

Buna göre;

- Strateji Belirleme ve Planlama (Ocak 1998)
- Donanım ve Yazılım Envanteri Çıkarma (Haziran 1998)
- Tedarikçi firmaların 2000 yılı uyumluluk durumlarının belirlenmesi (Şubat 1999)
- İyileştirme İşlemleri ve Kullanıma Geçirme
 - ◆ Donanım
 - ◆ Bilgisayar Donanımları
 - ◆ Bankamız production ve development sisteminin değiştirilmesi ve HP V 2250 sistemlerinin uygulamaya alınması (Kasım 1998)
 - ◆ 2000 yılı uyumsuz PC'lerin 90 adet yeni PC ile değiştirilmesi (Nisan 1999)

- ◆ 2000 yılı uyumlu IVR (ALOTAKAS) sisteminin uygulamaya alınması (Mayıs 1999)
- ◆ Diğer Donanımlar
 - ◆ Telefon santralinin değiştirilmesi (Mayıs 1999)
- ◆ Yazılım
 - ◆ İşletim Sistemleri
 - ◆ Bankamız production ve development sistemlerinin işletim sistemlerinin (HP-UX) 2000 yılı uyumlu versiyonuna geçilmesi (Kasım 1998)
 - ◆ Bankamızda orta boy sistemlerde kullanılan WINDOWS NT Server işletim sisteminde 2000 yılı uyumlu versiyonuna (Service Pack 4.0 yüklenmesi) geçilmesi (Şubat 1999)
 - ◆ PC sistemlerinde Windows 3.11'den Windows 95'e geçilmesi 2000 yılı uyumlu (sağlayan 2 patch'in yüklenmesi) hale gelmesi (Nisan 1999)
 - ◆ EFT Vax VMS İşletim sisteminde 2000 yılı uyumlu versiyonuna geçilmesi (Mayıs 1999)
 - ◆ Uygulama Yazılımları
 - ◆ Dokümantasyon takip ve arşiv sistemlerinin 2000 yılı uyumlu versiyonunun uygulamaya alınması (Temmuz 1999)
 - ◆ Fax Server yazılımının 2000 yılı uyumlu versiyonunun uygulamaya alınması (Temmuz 1999)
 - ◆ Kapı güvenlik sistemi yazılımının 2000 yılı uyumlu versiyonunun uygulamaya alınması (Temmuz 1999)
 - ◆ 2000 yılı uyumlu IVR (ALOTAKAS) yazılımlarının uygulamaya alınması (Mayıs 1999)
 - ◆ EFT Fastwire yazılımlarının 2000 yılı uyumlu hale getirilmesi (Mayıs 1999)
 - ◆ Bankamızın dahili mail sisteminin 2000 yılı uyumlu hale getirilmesi (Nisan 1999 - Ağustos 1999)
 - ◆ Reuters yazılımlarının 2000 yılı uyumlu hale getirilmesi (Mayıs 1999-Temmuz 1999)
 - ◆ Veri Tabanı Sistemleri
 - ◆ Bankamızın kullanmakta olduğu SYBASE veri tabanının 2000 yılı uyumlu versiyonunun işleme alınması (Kasım 1998)
- Test ve İyileştirme İşlemleri
 - ◆ Bankamızın geliştirdiği uygulama yazılımlarının testi ve uygulamaya alınması (Ocak 1999-Temmuz 1999)
 - ◆ Merkez Bankası VAX EFT ve EFT Host yazılımlarının testi (Haziran 1999)
 - ◆ SWIFT Sistemi yazılımlarının testi (Haziran 1999-Temmuz 1999)
 - ◆ Bankamız yazılımlarını kullanmakta olan Üyelerimizle Bankamız yazılımlarının testi (Ağustos 1999)
- Beklenmedik Durum Planlarının Yapılması (Ocak 1999- Güncellenmesi Devam Ediyor)

Bankamız konu ile ilgili olarak en üst düzeyde ilgilenmekte olup 2000 yılı uyumluluk çalışmalarını Ağustos 1999 tarihinde tamamlamayı hedeflemektedir.

EK2 : 2000 YILI TARİH UYUMLULUĞU DEĞERLENDİRME ANKETİ

Kurumun Adı :

Adresi :

2000 Yılı Projesinden :

Sorumlu Kişinin Adı ve

Ünvanı

Telefon :

Formu Dolduran Kişinin

Adı Soyadı :

Ünvanı :

Telefon :

Email :

Fax :

İmza :

1. Kuruluşunuzda 2000 yılı çalışma grubu oluşturuldu mu?

Evet χ Tarihinde Oluşturuldu. **Hayır** χ

2. 2000 Yılı Çalışma grubu kurulduysa üst yönetime veya yönetim kuruluna bilgi veriyor mu?

Evet χ **Hayır** χ

3. 2000 yılı çalışmaları için bir bütçe ayrıldı mı ?

Evet χ TL/Dolar Bütçe Ayrıldı **Hayır** χ

4. Strateji Belirleme ve Planlama çalışması yapıldı mı?

Evet χ Tarihinde Yapıldı. **Hayır** χ

5. Donanım envanteri oluşturuldu mu?

Evet χ Tarihinde Oluşturuldu. **Hayır** χ

6. Yazılım envanteri oluşturuldu mu?

Evet χ Tarihinde Oluşturuldu. **Hayır** χ

7. Tedarikçi firmaların 2000 yılı uyumlulukları tesbit edildi mi ?

Evet χ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor χ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır χ

8. 2000 Yılı uyumlu olmayan tedarikçi firmanız var mı?

Evet χ Adet firma bulunmaktadır. **Hayır** χ

9. 2000 Yılı uyum çalışmaları sırasında kurum dışından bir uzman veya danışmandan destek alındı mı ?

Evet ☐ Danışmanlık alındı. Hayır ☐

10. Donanım için iyileştirme çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

11. Yazılım için iyileştirme çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

12. Donanım için uygulamaya geçirme çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

13. Yazılım için uygulamaya geçirme çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

14. Test çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

15. 2000 Yılına hazırlık amacıyla bir Acil Durum Planı Hazırlandı mı ?

Evet ☐ Hazırlandı.

Devam Ediyor ☐ Tarihinde Tamamlanması planlanıyor.

Hayır ☐

16. 2000 Yılı Uyumluluk Çalışmaları tamamlandı mı ?

Evet ☐ Tarihinde Tamamlandı.

Devam Ediyor ☐ % Kısmi Tamamlandı
..... Tarihinde Tamamlanması planlanıyor

Hayır ☐

[illegible]

Etkilenecek Sistemler:

Bilgisayarın 2000 yılı uyumlu hale gelmesi için yapılacak olan çalışmaları aşağıda sıralanmıştır.

Bilgisayarın 2000 yılında sorun yaratması halinde ünlüye yakınlardan sorulmuştur.

EK 4 :Yazılım Envanteri

Her türlü bilgisayarda kullanılmakta olan tüm bilgisayar yazılımlarının listesini çıkarınız

[illegible]

Yazılım Envanteri Formu Kullanım Açıklamaları

Adet

Kullanılmakta olan yazılımın adı.

Kullanılmakta olan yazılımın satın alındığı firma ya da yazılım

Sürüm/ Versiyonu

Yazılımın sürüm (versiyon) numarası.

Yazılımın Kullanım Amacı : Yazılımın kuruluşun hangi faaliyetlerinde kullanılacağını gösterir.

2000 Uyumu : Yazılımın 2000 yılı problemi olup olmadığını gösterir. Yazılım 2000 yılı uyum : Yazılımın 2000 yılı problemi olup olmadığını gösterir. Yazılım 2000 yılı uyum : Yazılımın 2000 yılı problemi olup olmadığını gösterir.

Risk Düzeyi

2 Yan işlerde kullanılıyor, önemli değil.

3 Temel işlere doğrudan etkisi var, ama bu yazılımlı olmаса da diğer hizmetler için de yardımcıdır.

4. İsmelinin önerimi dinleyişini, yansımasını

5 Çalışmazsa Kurulmuş temel görevler neye yarar?

Evet, değilse **Hayır** cevabı verilmeli.

Güncelleme Maliyeti

Güncelleme Süresi